

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 151g/2024

privind excepția de neconstituționalitate a
articolului 36 alin. (1) din Codul contravențional
(aplicarea punctelor de penalizare)

CHIȘINĂU
1 august 2024

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dnei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Dina Musteața, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 28 iunie 2024,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 1 august 2024, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 36 alineatul (1) din Codul contravențional, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, ridicată de dl avocat Vitalie Tihon, în interesele dlui Vadim Ciobanu, parte în dosarul nr. 5r-6699/2023, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecătoare Vasilisa Muntean de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Printr-un proces-verbal cu privire la contravenție și o decizie de sancționare din 11 octombrie 2023, dl Vadim Ciobanu a fost recunoscut vinovat și sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute la articolul 236 alin. (2) (*depășirea vitezei de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 20 la 40 km/oră*) din Codul contravențional.

4. Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și cu decizia agentului constator din 11 octombrie 2023, dl Vadim Ciobanu a depus o contestație.

5. La 8 februarie 2024, dl avocat Vitalie Tihon a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 36 alin. (1) din Codul contravențional.

6. Printr-o încheiere din 19 iunie 2024, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 21 Prezumția nevinovăției

„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

Articolul 22 Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26 Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

8. Prevederile relevante ale Codului contravențional, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, sunt următoarele:

Articolul 36

Aplicarea punctelor de penalizare. Privarea de dreptul special

„(1) În cazurile și în mărimea prevăzute de sancțiunea normei contravenționale din capitolele XII și XIII ale cărții întâi, conducătorului de vehicul declarat vinovat de săvârșirea contravenției, odată cu aplicarea sancțiunii principale, i se aplică un număr de puncte de penalizare ca sancțiune complementară.

[...]”.

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. Autorul excepției menționează că prevederile contestate nu corespund criteriilor calității legii. Autorul consideră că aplicarea punctelor de penalizare în cadrul procedurii contravenționale nu este reglementată clar în Codul contravențional.

10. Totodată, autorul excepției susține că norma contestată nu se raportează la articolul 16¹ din Codul contravențional, care prevede că în cazul răspunderii contravenționale pentru contravenții constatate cu mijloace tehnice certificate/omologate și/sau cu mijloace de măsurare adecvate și verificate metrologic sau etalonate în conformitate cu prevederile actelor normative, nu se aplică punctele de penalizare conform articolului 36 din Cod și nu se fac înscrieri în cazierul contravențional.

11. Autorul excepției indică că prevederile contestate contravin articolelor 1, 15, 20, 22, 23, 26 și 72 alin. (3) lit. n) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul contravențional, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte în proces. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

15. Curtea reține că obiectul excepției îl constituie articolul 36 alin. (1) din Codul contravențional, care prevede că în cazurile și în mărimea prevăzute de sancțiunea normei contravenționale din capitolele XII și XIII ale cărții întâi, conducătorului de vehicul declarat vinovat de săvârșirea contravenției, odată cu aplicarea sancțiunii principale, i se aplică un număr de puncte de penalizare ca sancțiune complementară. Prevederile contestate nu au mai constituit obiect al controlului de constituționalitate.

16. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză care are ca obiect examinarea contestației împotriva unui proces-verbal și a unei decizii prin care autorul sesizării a fost sancționat (inclusiv cu aplicarea punctelor de penalizare) pe baza articolului 236 alin. (2) din Codul

contravențional. Astfel, Curtea admite că instanța de judecată va avea în vedere prevederile contestate în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

17. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental (a se vedea DCC nr. 48 din 27 aprilie 2023, § 18).

18. Autorul excepției a indicat că prevederile contestate contravin articolelor 1 (*statul Republica Moldova*), 15 (*universalitatea*), 20 (*accesul liber la justiție*), 22 (*neretroactivitatea legii*), 23 (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*), 26 (*dreptul la apărare*) și 72 alin. (3) lit. n) (*categoriile de legi*) din Constituție.

19. Analizând sesizarea, Curtea observă că autorul nu a argumentat cum contravin prevederile contestate normelor constituționale invocate. În situații similare, Curtea a notat că simpla trimitere la un text din Constituție, fără explicarea pretinsei neconformități cu acesta a prevederilor legale contestate, nu echivalează cu un argument. Curtea a stabilit că, dacă ar proceda la examinarea unei asemenea excepții de neconstituționalitate, ea s-ar substitui autorului acesteia în privința formulării unor critici de neconstituționalitate, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu (a se vedea DCC nr. 75 din 13 iulie 2023, § 20; DCC nr. 171 din 7 decembrie 2023, § 28).

20. Referitor la pretinsa neconcordanță dintre prevederile contestate și articolul 16¹ din Codul contravențional, Curtea reiterează că examinarea constituționalității unei prevederi legale are în vedere compatibilitatea acesteia cu dispozițiile constituționale pretins a fi încălcate, dar nu compararea prevederilor cuprinse în același act normativ și emiterea unei concluzii care ar rezulta din comparație la dispoziții ori principii ale Constituției. Astfel, o pretinsă incompatibilitate între două sau mai multe norme infraconstituționale cuprinse în acte normative distincte sau în același act normativ nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci una de interpretare și de aplicare a legii, a cărei rezolvare le revine instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr.135 din 27 septembrie 2022, § 34; DCC nr. 45 din 27 aprilie 2023, § 27).

21. Pe baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 36 alineatul (1) din Codul contravențional, ridicată de dl avocat Vitalie Tihon, în interesele dlui Vadim Ciobanu, parte în dosarul nr. 5r-6699/2023, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

*Chișinău, 1 august 2024
DCC nr. 93
Dosarul nr. 151g/2024*